

**ÜCHS LUGGO ROZI=KUNNINGAST GUSTAW ADOLFIST,
TEMMAST SEÄTUD ACADEMIAST
JA SELLE BIBLIOTEKIST TÄNNAPÄWANI**

Kirjotanud Raimundus Caraparensis, auch Birke genannt

Se Gustaw Teine Adolf olli Rozi=kunningas
Ja kõrgest wägga au sehs köick Ristirachwa Maas.
Temma andis sedda seädust Nürnbergi linna ehs,
Et tarckaut Kunsti Teadwust saks kätte iggames.

Temma teggi Tarpto=Linna sedda Academiast,
Kus lubba olli minna echk ollex Sax wõi sandt.
Se kül nüd ni ei tulnud se polle Temma Süd
Se ikka ni on ollud ni enne kud ka nüd:
Et Kunningas kül kässip ja wöttab techa Healt
Agga Ammet=seisus wässip ep ligo Paickast tealt
Wõi Taggaspidi lächab Ja huckab koggoni
Ja tüchja Waiwa nähäb ninck teb köick wöriti.

Kuy sedda kallist asja Ta olli Jonde ahnd
Ta on sihs warsti ärra sest Södda=Lagrist sand
Ja Surma kätte langend Lützeni linna al
Ja surmas ärrakangend Hing läinud taewa tal
Sihs Wallensteini Ritrid Temma ülle söitsiwad,
Agga Temma Regimendid sedda Taplust wöitsiwad.

Et ärramaetud olli se wäggew Kunningas
Nüd peagi kätte tulli Nut Academiast
Ep enam kange Kässi se ülle walwanud
Kül wainlased on hästi ka tedda salwanud:
Ei Tibo lechwitada Ei Jalgo alla sahd
Temma wöitles Walgust näitas — Ja waus wasta Mad...

Kuy hulcka Ahsta pärrast sai Academia
Üchest uest Keisri-Herrast omma ue Ello=A
Ücht põllenud ja wanna ja raisus Kirrickut
Mes laggonud ja kolle kud Taewast põllatud, —
Sai Academialle ni pärris kinckitud
Et ollex kuhho panda temmal omma Ramatud
Neid olli Essiotsa ni mönni Tuchat wist.

Ex nendega ka tuli ommajaggo teggemist
 Kuy Ahstad eddenesid neid icka ennamb sai
 Et Mürid rebbenesid ja Lagged nõrgaks jäid
 (Ned Lagged olli pannud üchs ossaw Architect
 Se Kirrick kohhendadda Se olli ta Proiect
 Kül panti wasto Tallad aga wäche möus Se
 Suhr Raskus tückis alla ninck Immet jo ei te, —

Sihs olli kegi näinudt selle hirmsa Unne=nä
 Et olli Machaläinudt se Maia üllepäh
 Ja ollid alla jänud kes wannad, nored wehl
 Üchs einsam Kiwwi=hunick seal röchus nende pähl.

Ja ollid ülle Reichi sihs tulnud Kaewajad
 Ninck leidnud üche Neitzi kes ellas Waewaga
 Temma ütles nõnda weidi ja nõdra Heale kaas
 “Ma Fondi=Raumi peitnud ücht kotti Saiaga...”
 (Agga ärrakeldud olli seal Paickas igga Söhck
 Sest Hallitaus wöis tõusta Echk mönni mugi Nöhk)
 Sel Neitzil andex anti Se muido raske Path
 Tedda Surno=aeda kanti Temma Hauwal seisis Wacht.

Mis imme illos Assi et se köick Unni old
 Mes Unnes ettetulnud ep sedda pole old
 Las Mürid packatawad ei katke Paickast ned
 Neid mitto=sadda Ahstadt on katsond Tuled Wehd.

Ja ammu=aega kuldub se armas Lubbadus
 Et köicki Ramatulle sab walmis Tubba uhs
 Commission jo istub ja Palle=higgiga
 Teb töhd ja wälja arwab ja mötleb wäggewast
 Echk einsam Assi pudo mis Idealist jähb
 On mönni Alkiri wehl Aufbau sihs käima läb
 Ei olle jo ka Aega on Materiali-Bas
 Se Kallal näeme Waewa Waim otab Taggalas.

Kolm sadda ja wihs kümmet on warssi möda läind
 Sest Ahst kuy Gustaw Adolf on omma Surma näind
 Mes Jaggo olli Temmal Kulturi=luggo sehs
 Wai ainuldt Poick ta emmal ja omma Naese Mehs?
 Ma sedda wälja sannan mis isse arwan ma
 Ja Wastautust ka kannan kuy miskit wallest sab:
 Mu seas Ta sedda* teggi sest Mötteid täis Ta Pea

---

* Academi at.

Temma Rigi ülle näggi mis sandt on seal wõi hea
Ta köicki Rigi pöchi se Södda, Södda (Krieg)
Temma Ello happox teggi (Temma söddis, et jo Lig)
Egga Kunningas ja Werri ei anna lahhuta ...
Temma agga armas olli omma paxo Köchoga
Et nenda holetumalt käis ümber Rahhaga:
Sa mötle isse järgi Suhr=tycken mis Temma sahx
Kui üchsnes ärrajätax sedda Academiast.

Üchs Düsenflugzeug maxab...
Agga löpegu se Jut
Kuy ta wehl ennast kestab
Sihs alles jäb üchs Nut.

Kuy löppox pärris walmis on meie Maia uhs
Kus Ramatud köick hingwadt kud Leiwadt Achjo=sus
Ja Kodda echitawad Sur=Mehste Bildportreed
Ja Kujod kechitawad end Waatja Pilcko ehs, —
Sihs köicki nende Parwes kes terwe Ello=A
On Ramatute=Armos kuy Unnes möda sahd —
Ni pärris Seina weres ühhe Warjo=kohha sehs
Las seisap ka üx Moögaga ja Rauwast Särckis Mehs.

Temma wähe Waewa näggi üchs einsam Sulle=Jon
Agga mönnel tännapawal ka segi raske on.

Raimo Kask (18.05.1941–2.08.1983) sai TÜ-st ajaloolase diplomi 1970. a., töötas TÜ raamatukogus 1.–16. aprillini 1972. a. köitja-restauraatorina ja 16. aprillist 1972 kuni 3. juulini 1977 kataloogimisosakonnas vanemraamatukoguhoidjana, tegeldes peamiselt vanatrukise ja *Estica* sõnastikkataloogiga. Koos kaastöötajate Vaike Leegi ja Pille Tiirmaaga osales ta TÜ raamatukogu andmete esitamises koondkataloogi *Сводный каталог книг на иностранных языках, изданных в России в XVIII веке : 1701–1800* (Leningrad, 1984–1986).

1972. aastal koostas Raimo Kask koos Arvo Teringuga ulatusliku näituse “*Academia Gustaviana 1632–1665. Academia Gustavo-Carolina 1690–1710*”, mille kommenteeritud kataloog ilmus 1974. aastal. 13. oktoobril 1972 avatud näitus oli pühendatud Tartu ülikooli 340. aastapäevale ja sai julgelt teoks ajal, kui Nõukogude Liidus polnud aasta 1632 TÜ asutamisaastana võimude poolt veel aktsepteeritud. Ülikooli raamatukogu pidas sel ajal võitlust uue hoone saamise eest — ruumikitsikus oli biblioteeki vaevanud juba enam kui sada aastat.

Sel ajal loodud osava ja vaimuka juhuluuletusega esitleb autor end ülikooli ajaloo ja raamatukogu olude hea tundja ning hämmastava keelemehena. Luuletus avaldati esmalt: Aja Kiri / tegevtoim. V. Salo. 1982, nr. 3 (39), lk. 48–50. Dateerimata käsikiri asub KHO-s. — Toimetaja.